

Mr. in Mrs. George Pleše.
1447 East 53 St., obhajata 16.
letnico zakonskega življenja v
soboto 10. oktobra. Vabita pri-
jatelje, da jih obiščejo.

BURGOS. — Fašistična komanda pravi, da ima zbranih okrog Madrida 150 tisoč mož, katere se organizira za končni pohod proti Madridu.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
VATRO J. GRILL, President
6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto\$5.50
za 6 mesecev\$3.00; za 3 mesece\$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto\$6.00
za 6 mesecev\$3.25; za 3 mesece\$1.60
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto\$4.50
za 6 mesecev\$2.50; za 3 mesece\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev\$4.00; za celo leto\$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

SVETOZAR PRIBIČEVIČ

Dne 15. sept. ponoči je umrl v Pragi vodja bivše Samostojne demokratske stranke in vidni član vodstva nekdanje Seljačko demokratske koalicije, minister v pokoju Svetozar Pribičević.

S smrtjo se je dopolnila tragedija njegovega političnega življenja, tragedija moža, ki je po težkih zablodah, prišedši do spoznanja, preokrenil na svoji poti, prelomil s svojo preteklostjo in napisal svoj novi konfiteor, svojo odpoved fašizmu, ki ga je spočel, svojo himno ideji resnične demokracije, za katero je posledje živel in trpel.

To nas ob tej priliki tudi primorava, da se poklonimo njegovim manom, mi, ki nam je bil Svetozar Pribičević politični nasprotnik.

Svetozarja Pribičevića srečavamo na političnih tleh bivše Avstro-Ogrske monarhije kot iniciatorja bloka nacionalne koncepcije, hrvatsko-srbske koalicije, v hrvaškem saboru l. 1906. Njegovo ime pa je zaslovelo v tkzv. Friedjungovem veleizdajniškem procesu, ki je svojim duševnim očetom nakopal blamažo in sramoto.

Po zlomu Avstrije je postal Pribičević mahoma ena izmed vidnih osebnosti političnega življenja v Jugoslaviji. Bil je minister v številnih vladah od l. 1918 do 1920, 1921, 1922, 1924, 1925. Poleg srbskih radikalov je bil Pribičević glavni zagovornik centralizma, razen tega pa tudi pobornik nedeljivega (integralnega) jugoslovanstva.

Ko je v Jugoslaviji, po sprejetju Vidovdanske ustave, začel naraščati odpor proti tej politiki mehaničnega združevanja Srbov, Hrvatov in Slovencev, ne samo v eno državo, ampak tudi v en narod, je Pribičević s silo državnega aparata in formiranjem nelegalnih oboroženih fašističnih čet, med njimi zloglasne "Orjune" hotel pokoriti nezadovoljno ljudstvo in ga prisiliti h kapitulaciji.

Tudi delavski razred, ki je v tem času okušal mnoge bridkosti in trpljenje, kot posledico svoje politične nemoči, je postavljajoč v vzduhu do blaznosti razpaljenih nacionalnih strasti svoje socialno politične zahteve, tirjajoč, da se jim prizna prvenstvo pred vsemi drugimi notranjepolitičnimi problemi, trčil na odpor.

Posledice nasilja so rodile vsak dan večje zlo. Najbrž je Pribičević uvidel, da je zaveden od svojega temperamenta, zagrižen v idejo, šel predaleč, da se je namestu, da bi se približal cilju, od nje vedno bolj oddaljeval.

Razočaran, pa tudi izigran, je iskal Pribičević dotika z Radičem, svojim najhujšim protivnikom in ga je tudi našel.

Na tej njegovi poti so mu brez pridržka sledili vsi njegovi najožji sodelavci, ki so ga pozneje v dneh preizkušnje — z malo izjemo — izdali, zapustili in zatajili. Na seji SDK dne 1. avgusta 1928, ki je sprejela osnovne principe državne ureditve, so bili vsi zaključki storjeni soglasno in kakor ugotavlja Pribičević, z veliko trpkostjo v pismu svojim političnim prijateljem od avgusta t. l. "so jih sprejeli tudi naši dezerterji (iz vrst bivše SDS, op. ur.)."

Tok dogodkov je med tem krenil v smer, ki jo je v prvih letih postanka Jugoslavije inauguriral Pribičević sam, s to razliko, da so v ozadju nastopile druge sile. Sledila je katastrofa.

Po tragičnih dogodkih v parlamentu (Dolge v 6. koloni)

UREDNIKOVA POŠTA:

Uredništvo "Enakopravnosti" z veseljem priobčja dopise naročnikov, kar pa ne pomeni, da se strinja z izjavami ali trditvami dopisnikov. Uredništvo pove svoje mnenje o vsem na drugem mestu, v prvi vrsti v uredniški koloni. Rokopisov se ne vrača.

Pojasnilo glede Grdinetovega protesta

Cleveland, Ohio

V sobotni številki "Ameriške Domovine" je prišel odločen protest od Mr. A. Grdineta, člana organizacije Maccabees, ker je članstvo društva "Carniola Tent" št. 1288 T. M. na svoji redni seji dne 22. septembra t. l. enoglasno sklenilo, da se podari Cankarjevi ustanovi svoto \$50.00. Sir Knight Anton Grdina protestira v svojem in drugih članov imenu, kateri se smatrajo za katoličane, ker smatra, da se dela krivica članstvu, opominja, da se naj vendar članstvo zbudi, češ, da se javno izkorišča društvo. Sir Knight Grdina skuša nahujskati aktivno članstvo gori imenovanega društva, češ, da so uradniki društva sklenili podariti prej omenjeno svoto. Sir Knight Grdina sedaj pozivlje vse neustrašene može, da se z njim vred požejejo in da doženejo, ako ima društvo pravico podpirati, po njegovem mnenju, proti-katoliško literaturo?

Nadalje navaja: "Vem da bodo sedaj zavajali: sklenjeno je bilo na seji: Cenjeni Sir Knight Grdina naj bo potolažen in prepričan, da se uradniki ne bodo prav nič zjokali, ker smatrajo, da se nimajo zakaj jokati, drugače ne, kot da bi se zjokali nad svojim članom, katerega fanatični možgani tako delujejo. Naj pa Sir Knight Grdina ve resnico, (ako sploh pozna, kaj je resnica?) da je na omenjeni seji bilo precej čedno število članstva, in je bil dotični sklep soglasno sprejet od članstva in ne samo od štirih radikalnih uradnikov, kot on navaja; čeravno ta sklep ne ugaja Sir Knightu Grdinetu. Naj bo povedano, da članstvo "Carniola Tent" sklepa o vseh zadevah, kako se razpolaga z denarjem, in za katere svrhe se kaj daruje, ker se pač čuti kompetentno, da rešuje društvene probleme. Vse take od članstva sprejete sklepe mora društveni odbor izvršiti. Naj bo Sir Knightu Grdinu povedano, da si uradniki društva Carniola Tent nikoli ne jemljejo pravice, da bi članstvu narekovali ali diktirali, kaj mora sklepati in kaknega prepričanja mora biti? To je pač zadeva vsakega posameznika. Članstvo ima prosto voljo sklepati in uradniki morajo sklepe izvrševati! Nam sicer ni treba Sir Knightu Grdinu tega pojasnjevati, saj je vendar bil že gotovo društveni ali kakor bratske Jednote uradnik, seveda ako je on rabil železno roko in svojemu članstvu diktiral in vsiljeval, kako mora misliti in delati, to je bila pač njegova stvar ako mu je uspelo, naj ve, da se tega pri našem društvu ne dela.

Sir Knight Grdina pozivlje članstvo, da se mu pridruži, da bo na čelu on kot neustrašen general. Čudno se nam zdi, skoraj smešno, štejemo si pa vsaj v čast, da nas je gospod Grdina s tem tako visoko dvignil, da kliče nad te uboge uradnike, kateri izvršujejo sklepe, ki jih članstvo naredi; vse članstvo, češ ta sklep so naredili štiri radikalni uradniki, kot jih on nazivlja. Naš gospod Vitez Anton Grdina se čuti slabega in zato kliče na pomoč vse članstvo, češ zavarujemo društveno blagajno, v katero so člani težko plačevali, zraven joče, koliko je članov, ki ne morejo plačevati svojih asesmentov, pa vendar se v takih časih razpiplje z denarjem. Radi bi videli da bi naš gospod Vitez Grdina tudi povabil člane, katere ima društvo v drugih državah. Mogoče on ne ve, da imamo člane v Penni, Oregonu, Utahu, Michiganu, Floridi in tudi v več drugih krajih države

Ohio. Naj vsi pridejo za njegovo čast, varovat društveno blagajno. To je prav lepo od našega Sir Knighta Grdineta, lepo se to sliši, toda naše članstvo in uradniki zado za drugače presoditi, zakaj se Sir Knight Grdina joče.

Ker je mož kar naenkrat dobil tako sočutje in ga srce boli, da članstvo težko plačuje svoje asesmente, si dovolimo vprašati Sir Knighta, zakaj ni bil nikoli aktiven pri društvu kamor spada? Zakaj ni nikoli prišel na društveno sejo in skušal izboljševati težke društvene probleme v času težke depresije? Zakaj ni prišel na sejo in svetoval ravno tistim uradnikom, katere on sedaj imenuje radikale in komuniste, da naj varujejo društveno blagajno, in naj nalagajo denar, katerega je članstvo težko skupaj znosilo, v bolj varne denarne zavode? Ja, seveda, ko bi bil naš dobri Sir Knight bolj odkritosrčen in zvest član društva, bi prišel na sejo in svetoval društvu in uradnikom, da naj dvignejo društveni denar iz zavoda, kateri ni bil na trdni finančni podlagi, in da se istega naloži v denarni zavod, iz katerega se bi lahko dobilo, kadar bi se rabilo za naše članstvo, katero je v resnici težko plačevalo. On dobro ve, da je nekaj lepjih tisočakov v denarnem zavodu tako hudo zamrznjenih, da jih ne odtaja najbolj vroče solnce! On prav dobro ve, da bi se s temi tisočaki moglo pomagati marsikateremu članu, do katerih ima on sedaj kar naenkrat toliko usmiljenja.

Ja seveda, kaj takega Sir Knightu ni nikoli v glavo padlo, mar je njemu bilo makabejsko članstvo! On se je malo brigal, kako smo se pri našem društvu borili, da smo prenesli to težko depresijo. Članstvo našega društva pa to dobro ve! On, ki ga ni bilo na nobeni naši seji, ne ve, da je bilo precej grenkih kritik od članstva, zaradi onih tisočakov, ki so sedaj zamrznjeni in uradniki, katere sedaj ta dobri mož imenuje radikale in komuniste, so čutili toliko gentleman-skega duha v sebi, da niso nikoli hujskali članstvo proti nobenemu, kateri je imel stika z zavodom, kjer je sedaj zamrznjenih nekaj tisočakov društvenega denarja.

Naj Sir Knight Grdina ve, da so večina društvenih uradnikov člani dolgo vrsto let in celo ustanovitelji društva, so vsi ameriški državljani, spoštujejo ameriške postave in principe, mogoče bolj lojalno kot pa on, vsled tega odklanjajo tak podli napad od člana, ki se sploh ne zaveda, kaj pomeni bratovščina Makabejcev. Naj bo g. Grdinetu povedano, da je društvo Carniola Tent vršilo že zadnjih 24 let svojo bratsko nalogo, in tudi ob času, ko je bila depresija, ni bil nobeden član prizadet, kateri je prišel na društveno sejo ali pa k društvu tajniku, se mu je pomagalo glede asesmentov! Seveda, tega on ne ve, ker se pač ni zanimal. Sir Knight Grdina izjavlja, da je hodil na sejo in je videl kako se dela in kako strupeni so bili uradniki napram katoličanom. Ker pa te besede smatramo, da so podle in hujskajoče — hudobnega pomena, vprašamo Sir Knighta Grdineta ako ima kaj odkritosrčnega poštenega duha v sebi, in ako čuti da je Knight of the Maccabees, da pride na društveno sejo in javno pokaže ter imenuje uradnika, kateri se je kedaj kaj izrazil napram kateremukoli članu, glede njegovega verskega ali pa bodisi političnega prepričanja. Pri društvu so, kot

prej omenjeno, eni in isti že dolgo vrsto let, do sedaj se še ni slišalo nobenega člana, ki bi se pritožil, da noče zato priti na sejo, ker se žali njegovo versko prepričanje; vsaj tega se ni nikoli na seji slišalo. Torej Sir Knight Grdina mora oprostiti, ker mu moramo naravnost povedati, da se ga ni videlo na seji že skoraj odkar je član Makabejcev, zaradi tega konstatiramo, da njegova izjava ne odgovarja resnici in smatramo, da se poslužuje sramotnega hujskanja članstva proti uradnikom, katere je članstvo izvolilo na svoji glavni letni seji.

Vsled tega upamo, da članstvo pozna delo svojih uradnikov, in motive gosp. Grdineta, ter naj samo naredi sodbo. Članstvo društva "Carniola Tent" tudi ve, da se na društvenih sejah nikoli ni nobenega vprašalo glede njegove verske zadeve ali prepričanja. Princip Makabizma je, ne vtikati se v verske zadeve ali prepričanja drugega člana, vsak član bratovščine Makabejcev ima popolnoma pravico, da ohrani svoje prepričanje za sebe in po istem pošteno živi, tega mu ne bo ali pa ne skuša drugače narediti odbor Makabejcev, tudi upamo da ne more Sir Knight Grdina narekovati, kaj članstvo sme ali ne sme misliti.

Torej, ker naš Sir Knight odločno in javno protestira proti sklepu, ki je bil pri društvu sprejet da se daruje "fufcigar" v Cankarjevo ustanovo; naj ve, da je naše članstvo pred nekaj leti tudi sklenilo in se je podarilo cerkvi sv. Vida "fufcigar" in nobeden uradnik ni niti besedice znil, želja članstva in sklep se je izvršilo in se ni nikoli predbalovalo češ, zakaj se je dalo. Tega sicer ne bi omenili, pa vidimo, da je potrebno, ker po mnenju Grdineta se ne bi smelo nič drugega podpirati kot le ono, kar je njemu po volji in kjer so njegovi interesi, kjer se gre za njegovo čast.

Ne vemo, zakaj se Sir Knight Grdina toliko togoti, če društvo daruje kaki ustanovi ali instituciji kak denar?

Saj se ne daruje nič iz njegovega denarja, katerega plačuje v smrtninski sklad pri društvu! Ta denar se pošlje ves v glavni urad The Maccabees za njegov zavarovalni fond, on bi vendar moral vedeti, da je ustavil plačevanje v društveno blagajno že nekako v času depresije, mogoče si je mislil, zakaj bi on indirektno podpiral bolnike, on pa bolniške podpore ne misli poboravati... Mr. Grdina naj oprost, ker mu pojasnimo zadevo stanja njegove članarine, zaradi tega se mu vseeno ne bi nikoli branilo priti na sejo in še celo če bi se poslužil katerega predloga glede vodstva društva samega, dasiravno ga ne bi bil upravičen v smislu društvenih in Jednotinih pravil, društveni odbor ga ne bi ignoriral, torej bi odbor naravnost kršil pravila glede tega. Toliko naj Mr. Grdina ve, da ga je ta odbor spoštoval in ne bi bil strupen napram njemu, kakor se on strupeno izraža napram društvu niso vsi budale. Verjemi mi, da se jim svita, da je tudi s tvojo sliko nekaj narobe, da ti ni prav nič podobna, še toliko ne kot kak šimpanz. Zato ti ni treba žalovati, ker so napacali tako pošasten portret. Saj če bi te naslikali lepega, da bi bil videti prikupen, potem bi mi vsi začeli sumiti, da nekaj ni v redu... Tako pa... eh, kaj, vesel bodi, da te tako na dolgo in široko oglašajo po celi Ameriki in še po starem kraju, da boš kmalu največja zverina med nami!

Salem alejkum!
Tvoj prijatelj Ibrahim

Torej Bog živi Sir Knight Anton Grdina, želimo mu mnogo uspeha kot generalu na čelu armade, katero kliče na pomoč, (Dolge na 3. str)

SKRAT

Tolažilno pismo

Dragi Skrat - Jontez-Bambič-Podgoričan!

Vidim, grdo so te vzeli na piko, guncveti nemarni! Lojze in Jaka, kaplani in frančiškani in še nekaj neprofesionalnih ignoramusov za nameček, te obdelujejo s polno paro, da te kmalu ne bi človek več spoznal, tako so te pomazali in prepacali! Ja, kdo bi si bil mislil, da boš kdaj postal tako grozno zverina? Saj na oči nisi videti tako napaden in tudi še nisem videl, da bi kdaj kazal zobe ali da bi se ti cedile sline po — bogonasvarju! — človeškem mesu. Toda, če hočem verjeti našim katoliškim stebrom, potem moram na svojo žalost priznati, da je res, da videz človeka nemarno goljufa. Ali pa si se morda tako spremenil, odkar te nisem videl?

Prijatelj, vrag jemlje šalo in stvar postaja resna. Oni dan sem slišal neko skrbno mamico, ki je takole svariila svojo okrog 16-letno nadbudno hčerko, ki je zvečer silila ven, menda na ples:

"Nikar, Trezka, doma ostani, ponoči te lahko zaloti na samem Jontez! In gorje ti potem!"

"Kdo pa je ta Jontez?" je hotela vedeti radovedna Trezka.

"Rdeča pošast, ki požre s kostmi in kožo vsakega katoličana, najbolj pa mu tekrejo mladi ljudje kot si ti."

Ampak mladi ljudje niso tako debelih oči in tako bojazljivi kot mi, ki smo že v letih. "Zanimiva zver," je menila punčara. "Rada bi jo poznala." In potem je šla na ples. Si jo morda srečal in pohrustal? Jaz je od tedaj še nisem videl in v duši mi vstaja strašen sum...

Neko drugo rojakinjo pa sem slišal, kako je strašila poredne otroke:

"Če ne boste pridni, bom poklicala Bambiča, da vas bo vzel!"

"Kdo pa je to?" so jo otroci debelo pogledali. "Nov bogimen?"

"Še hujski kot bogimen. Kravave oči ima, kocinast obraz, pasje čeljusti, kremplje kot lintvern in zobe kot krokodil. Otroke, katere dobi pod svoje strašne zobe, neusmiljeno požre."

Vidiš, tako daleč si prišel. Narodno strašilo si postal. Rdeča pošast. Kmalu te niti pes ne bo hotel povohati, če namreč tudi psi čitajo Lojzetov žurnal in ne opravijo z njim po pasje, kar je bolj verjetno. Ali ni to žalostno?

Toda nič ne maraj. Nobenega poštenega človeka reakcionarji niso še naslikali svojim backom z nežnimi barvami. Najbolj kričeče, rdeče in temne barve rabijo in blato, da bi te ja ne naslikali prikupnega. In namesto s čopičem te kar z omelem napacajo. Ta taktika je jako uspešna, dokler imajo opraviti samo z ignoramusmi. Ampak tudi oni v njihovih taboru niso vsi budale. Verjemi mi, da se jim svita, da je tudi s tvojo sliko nekaj narobe, da ti ni prav nič podobna, še toliko ne kot kak šimpanz. Zato ti ni treba žalovati, ker so napacali tako pošasten portret. Saj če bi te naslikali lepega, da bi bil videti prikupen, potem bi mi vsi začeli sumiti, da nekaj ni v redu... Tako pa... eh, kaj, vesel bodi, da te tako na dolgo in široko oglašajo po celi Ameriki in še po starem kraju, da boš kmalu največja zverina med nami!

Salem alejkum!
Tvoj prijatelj Ibrahim

Nova mednarodna fronta

Dogodki na Španskem so napravili nekaterih državah močno razpoloženje ugodna tla za propagiranje križarske voje proti Rusiji. Tako zvana protiboljšarska fronta, ki se zanjo deluje na ves glas iz Berlina, se morda po krivici sklicuje na grozno španske državljanske vojne. Poznavalci slik na Pirenejskem polotoku, med katerimi moramo v prvi vrsti pristi Mignola namuno, namreč ne pripisujejo krivde dogodkih toliko komunizmu, — kakor tudi no španskim notranjim prilikam. Znamo, da španski komunisti pri volitvah v parlament niso dosegli nobenih uspehov in zato njihova skupina v državnem zboru neznatna in brez pomena. Iz tega se da pati, da komunizem na Španskem ni, ali ni bil bogve kako razširen. Pač pa vidimo namuno veliko opasnost v skrajno levem anarhizmu, ki je zelo razširen in v svojih organizacijah nad 100.000 članov. Španci so namreč edini narod, pravi in viti zgodovinar, ki so se z vso dušo in s celim oprijeli anarhističnega nanka Kropotkina, dočim so se levčarsji vsi drugi narodov odločili samo za marksističnega Malenkostna skupina ruskih pristavov potkinovega anarhističnega nauka je bila trta in iztrebljena že v prvem letu boljšarske oblasti na Ruskem.

Nihče seveda ne misli in ne trdi, da bili komunisti popolnoma nedolžni na njih španskih dogodkih. Enako je pa gotovo, da imajo pri njih svoje roke vsi one države, ki so najdlje od komunizma, vsak način za sedaj komunisti na Španskem niso odločujoča sila, težko pa je reči, ne bodo morda, v primeru vladne zmagi, šli iz sedanjega kaotičnega stanja toliko jačeni, da bi postali resna nevarnost, se grozodejstev samih tiče, so za nje vorni uporniki menda v enaki meri kakor madridska vlada. Revolucije in državljanske vojne so bile doslej še vedno in povsod bolj krvave in najbolj pobesnele. Strahske strasti na Španskem pa so bile še posebno razpaljene in zastrupljene.

Pri takem dejanskem stanju je verjeti v iskrenost onih držav, ki so španske dogodke za povod nekega rodne politične mobilizacije proti Boljšarstvu. Težko je tudi ujeti, kakšen cilj naj te akeja imela. Kajti kakor ni prav nič zano, da bi bili španski dogodki izgovor Rusije, tako govorijo mnogi znaki, da nem za to, da je komunistična nevarnost Rusije danes manjša, kakor je bila v tekih letih. Seveda s tem ni rečeno, tej ali oni ali celo v mnogih državah, bilo domače komunistične nevarnosti, ko je marsikje prav resna, toda Rusijski dogodki pričajo, da današnja Rusija jim komunistom ne more, ali morda ni, če nuditi učinkovite podpore. Pomisliti rama, da se ravno v sedanjem času naj skrajnih levčarskih elementov, da in ubijajo ravno ljudi onega boljšarskega krila, ki je pripovedovalo svetovno svet ni več pričakoval, zatira ravno sel, proti kateri hoče stopiti v boj stvarjajoča se protiboljšarska fronta. Takih in sličnih paradoksov je v današnji dobi splošne nervoznosti in nestalnosti izpodbujati k razmišljanju, kaj se v res skriva za raznimi velikimi gesli.

(Dolge prihodnjé)

(Dolge iz 1. kolone)

in smrti obeh Radičev 1928 je bil Pribičević predstavnik SDK in je dan zloglasnim 6. januarjem poslednje mačil zahteve SDK koalicije na njem mestu.

Leta 1933 je odšel v inozemstvo, gotovo ne v nameri, da tam utone v zabljenju. In vendar se je točno zgodilo. V svojem že prej omenjenem smu se bridko pritožuje: "Opažam združena opozicija ne vodi računa o kakor da bi nas (Samostojnih demokratov) ne bilo. Govore vedno strogo o bloku Davidovič-Maček-Jovanović, o blok. Davidovič-Maček-Jovanović, nas enostavno preidejo. Ne samo, da govore o meni, nego tudi ne o naši stranki."

Toda kljub razočaranju in boleči izkustvom je umrl, glasno izpovedujo svoje prepričanje: "Zgodovina pozna di večne principe. Tako je večna demokracija... suverenost veličanstva naroda."

Smrt je otela Svetozarja Pribičevića pozabljenju.—D. P.

NORGE

6231 ST. CLAIR AVE. — — — — CLEVELAND, OHIO

Carica Katarina

Zgodovinski roman

— Vlastelin Hlometski, ki ga poznaš in veš, da je snubil našo Milo, nam dolguje sedem tisoč rubljev. Če bi zvedel, da Milo ne bo postal njegova žena, ne bi hotel poravnati dolga. Če pa bo mislil, da bo postal naš zet, bo izkupil točno v treh mesecih menico, samo da pokaže očetu, da ni propadel.

— Narobe je zopet stvar z gospodom Balogom iz Moskve. — Če bi slišal, da ne bo dobil Mile, bi ponudil očetu za vino zelo nizko ceno, ko bo prišel čez šest tednov k njemu. Dokler pa upa, da bo dobil Milo za ženo, plača vedno dvojno ceno.

— Končno se moramo ozirati še na penzioniranega majorja, ki stanuje v vasi in ki si je tudi vtepel v glavo, da se mora z Milo oženiti.

— Vi veste, da bi oče rad postal župan, — major pa je pri oblastih zelo vplivna osebnost.

— Dajte, da bo storil major svojo uslugo! Ko pa bo oče postal župan, naj se razpoči od jeze, ko bo zvedel, da je postala Milo Apraskinova žena in da je zanj izgubljena.

— Torej najprej sedem tisoč rubljev od Vlastelina, nato dobre cene od gospoda Baloga in končno vpliv majorja, — vidita otroka, to so tri vzroki, radi katerih vaju prosimo, da tajita svoj zakon in da se med tem časom ne shajata, razen v naši navzočnosti — na kratko, živita tako, kakor da nista poročena.

V Apraskinu je vse kipel od jeze.

Najraje bi bil udaril s pestjo po mizi in prevrnil vse te steklenice, skledje in krožnike. Kako naj prenaša življenje brez Mile, ko se bo pa vedno spominjal prižvete noči v vrtni hišici?

Vedel pa je, da stari Barjanski ne bo odstopil od svojih zahtev, ker je dobro vedel, kako je lakomen denarja.

Na kocki je stalo sedem tisoč rubljev in dobra cena za njegovo vino, to je bila stvar, ki je bila za Barjanskega zelo važna. Ze davno pa je gojil stari, bogati kmet tudi željo, da bi postal župan in tako Apraskin ni imel upanja, da bi ga mogel pregovoriti.

Tako je moral Apraskin s kislim obrazom in tresočim se glasom obljubiti, da bo živel tri mesece brez Mile in da jo bo vrnil njenim staršem. Zato pa sta mu stara dva slovesno obljubila, da bosta po treh mesecih razglasila njuno poroko in da bo cela vas zvedela, da je postal Barjanski zet.

Apraskin se je končno pomiril s to mislijo, ko pa je vstal od mize, da se napoti po stari navadi na delo, stopi k Mili in ji stisne roko.

Ona mu zašepče s solzami v očeh:

— Apraskin, — tri mesece! Oh, tako dolgo naj bom brez sreče in blaženosti, ki sem ju komaj spoznala! — Apraskin, ne bi smel popustiti, — napravil si pogreško.

— Toda sedaj je bilo končano, sedaj ni moglo ničesar več spremeniti in slabe volje se poda Apraskin na delo.

Mila odide v sobo, kjer izbruhne v krčeviti jok.

Ko sta stara dva ostala sama, si Barjanski dovoli vprašati:

— Kaj pa sva s tem prav za prav dosegla, — Po treh mesecih bo Apraskin vendar le Milin mož!

— Bedak! — mu odvrne starika, — Bedak, pravim, ali ne veš, da more med tem časom mlada žena stokrat spremeniti svoje mišljenje o svojem možu? Dobila sva na času, Barjanski, to pa je najboljšje, kar sva mogla doseči pod temi okolnostmi. Sedaj si bova pa prizadevala, da bo Milo pozabila na tega Apraskina.

Žena izpije vse ostanke vina, ker je spadala v ono vrsto žensk ki jim je žal za vsako kapljico vina, ki bi bila izgubljena in zato praznijo čaše do zadnje kapljice.

Da, gospa Barjanski je bila zelo štedljiva žena — razen te je bila modra — sklenila je, da bo izvršila svoj načrt, če tudi na račun sreče svojega otroka.

117. POGLAVJE

Stekleno oko.

Kneginja Natalka Soltikova ki je zelo zanimivo pripovedovala, umolkne. Mala družba začne govoriti o tem, kar je pravkar slišala.

— Resnično, — vzklikne Olga, — sedaj ko vem, kaj sta vse pretrpela Apraskin in Milo, sedaj ko vem, kako težko sta postala svoja, sedaj ju imam še enkrat rajše. Zadovoljna sem, da se je jima vendar le posrečilo, da sta postala mož in žena.

— Na vsak način pa stvar ni bila lahka, — vzklikne Mirovič, — stara Barjanska je gotovo uporabila vsa sredstva, da izpuli ljubezen iz srca svoje hčerke in človek skoraj ne more verjeti, kako so tako stare beštije žilave pri svojih načrtih.

— Oh, ona je vse storila, da bi uničila življensko srečo Apraskina in Mile, — reče Natalka, — in na žalost, — a to je še najhujše, — da je moja lastna roba ozko vezana z usodo Mile in Apraskina. Če vam, dragi moji prijatelji, dalje pripovedujem, vam bom morala omeniti zločin mojega brata, — Bog mu daj večni mir in pokoj!

— Kar se njega tiče, — zašepče Mirovič staremu Lebrunu, ki je sedel poleg njega, — mislim, da mirno počiva, ker so ga kljub vsemu pokopali v obiteljski grobnici Soltikovi, toda duša mladega zločinca gotovo ni pred obličjem božjim, temveč se sedaj cvre v peklju in to na onem ognju, kjer si hudič pripravlja najslastnejše delikatese.

— Nadaljujte, — kneginja, — vzklikne Olga, — naš zelo zanimiva, kaj sta doživela Apraskin in Milo, tako da ne moremo mirno čakati, da bi slišali konec njunega romana.

— V začetku svoje povesti, — nadaljuje Natalka, — sem omenila, da sta se Apraskin in Milo poročila, ko je dozorevalo sadje in grozdje.

— Bila je torej jesen, listje na drevesih je porumenelo cela ma-

la vas je bila pokrita s preprogo iz listja. Hladen veter je zapihal, v gozdovih pa so zaorili lovski rogovi.

— V tem lepem času je navadno obiskal moj brat Pavel, katerega ime lahko izustim le z jezo in studom, svojega prijatelja Vlastelina Hlometskega, pri katerem je preživel del svojega dopusta, hodeč z njim na lov.

Stara Barjanska je skovala svoj zločinski načrt, ker je vedela, da Milina lepota ne bo šla neopaženo mimo Pavla. Domisljevala si je, da bo napravil mladi in lepi častnik, ki je bil povrh še knez, na njeno hčerko globok vtis.

Tako je premišljevala odurna starka in upala je, da bo Milo pozabila na Apraskina, ko je prišel Pavel Soltikov. Zadeva pa se bo posrečila tem lažje, ker bo ona olajšala mlademu častniku delo.

Dobro se je zavedala, da Pavel nikoli ne bi poročil Mile, toda to je ni motilo. Če bo imela Milo z njim intimne odnose, je Apraskin ne bo več maral.

Pavel Soltikov pride na dopust in obišče Barjanskijevo hišo, kakor je pač to storil vsako leto. Videl je Milo in zdelo se mu je še dražestnejša kakor kdaj koli poprej.

Zdelo se mu je lepa in zapeljiva, najlepša žena, kar jih je do sedaj videl in če tudi je vedel, da se namerava njegov prijatelj vlastelin Hlometski z njo poročiti, je vendar na vse mogoče načine poskušal, da si jo pridobi za ljubico.

Stara Barjanska je spregledala namene svojega brata in jim ni nasprotovala. Tudi ona je bila prepričana, da je nemoralno samo tedaj prepovedana, če ve svet za njo.

Sicer pa, rajše je videla, da bi bila njena hči ljubica velikega gospoda, kneza, kakor pa hlapčeva žena. Naslova upravitelj še vedno ni priznavala Apraskinu, četudi je edino le on vodil celo posestvo.

Sklenjeno — storjeno. Pavel Soltikov in Milini starši so skovali načrt, na podlagi katerega bi za vedno ločili mladi zakonski par.

Pavel je hotel s silo napraviti Milo za svojo ljubico.

V ta namen mu je dal stari Barjanski na razpolaganje svoje najhitrejše konje in voz, Pavel pa izjavi, da je pripravljen odpeljati Milo v svoj mali lovski dvorec. Ta dvorec je bil prav za prav moja lastnina, toda jaz sem mu izročila ključe in mu dovolila, da sme za časa lova v njem stanovati.

Toda bojazen je bila opravičena, da Milo ne bo odšla prostovoljno s knezom in da se ne bo izneverila Apraskinu. Zato so sklenili, da se bodo poslužili prevare.

Stari Barjanski izjavi, da je pripravljen nabaviti za mojega

brata Apraskinovo obleko in ker sta bila mladeniča precej slična, so upali, da ga Milo v mraku ne bo spoznala.

Upali so, da bo Milo mislila, da jo želi Apraskin odpeljati iz roditeljske hiše, ker ne more več mirno čakati, da bi minil rok treh mesecev.

In s prevaro so takoj začeli.

Stara gospa poišče Milo, ki se je nahajala v vinogradu.

— Dragi moja, — zašepče svoji hčerki in jo hinavsko pogleda, — moram ti nekaj sporočiti.

Mila pogleda svojo mater.

— Ali prihaja ta vest od Apraskina?

— On ne more več dalje čakati, — zašepče odurna starka svojemu otroku, — nocoj ob desetih, ko bomo že spali, bo prišel Apraskin z našim vozom po tebe in te bo počakal pred hišo. Stopi na voz in odpelji se z njim — on te bo odpeljal tja, kjer bosta srečna.

V božjem imenu pa te prosim, molči, da oče ne zve — on bi me ubil. On še vedno misli, da boš pozabila na Apraskina da se boš poročila s knezom Soltikovim, kateremu zelo ugajaš, če se ne motim.

— Mati, kneza ne morem trpeti, — odvrne Milo, — kako bi mi mogel ugajati kak drugi mož, ko sem pa vendar Apraskinova žena!

— Ti si dobra hčerka — zvesta si — tako sem tudi jaz bila, ko sem bila mlada. — Kaj naj sporočim Apraskinu? Ali hočeš z njim?

— Oh, mati, rada bom šla z njim, tudi če bi me odvedel v Sibirijo! Rajše bom tam živela z njim, kakor da bi bila še naprej od njega ločena.

Vse se je izteklo dobro — to pomeni dobro za te hudobne ljudi.

Zmračilo se je.

Ob desetih zvečer je čakal voz pred vrati. Pavel Soltikov je sedel v Apraskinovi obleki.

Na vozu sta bila samo dva sedeža in Milo takoj sede.

Sedaj, ko se je cela prevara tako rekoč že posrečila, je bilo vse izgubljeno radi usodne nemarnosti starega Barjanskega.

Medtem ko je namreč čakal Pavel na vozu in ko je Milo že šla proti njemu, je srečal stari Barjanski na dvorišču svojega upravitelja Apraskina.

Ker je stari kmet vedel, da je knez oblekel Apraskinovo obleko, je smatral svojega upravitelja za kneza. Na skrivaj mu je stisnil roko in mu zašepetal.

— Knez, glejte samo, da se Milo čez tri dni vrne. — Mislim,

da bodo ti trije dnevi zadostovali, da bo Apraskin enkrat za vselej pozabil na mojo hčerko. — Vi pa boste o vsem tem molčali, če ste kavalir!

Čim je Apraskin slišal te besede, si zaviha ovrtnik svoje suknje, da ga gospodar ne bi spoznal in reče s spremenjenim glasom:

— Seveda, moj dragi Barjanski, čez tri dni bo vaša hčerka zopet pri vas. Toda kaj naj počnem med tem časom z deklico?

— Hahaha, — se nasmehe kmet, — sami veste najboljšje, kaj boste delali. — Pazite, da vas nihče ne bo videl, da se ne bo govorilo po vasi. — Sedaj se pa podvizaajte, voz že čaka pred vrati. Milo je tudi že najbrž pripravljena — ona niti ne slutiti, da ste vi knez, ne pa Apraskin.

— Za vraga, ali ste znoreli knez?

Zadnje besede je kmet ves prestrašen zakričal, ker ga je udaril Apraskin z vso močjo s pestjo v prsa, tako da se je starrec takoj zgrudil na zemljo.

Apraskin skoči in odhiti kakor brez pameti pred vrata. Tu je videl, da čaka voz. — Na njem je sedel neki mož, ki je bil oblečen v njegovo obleko. — Pravkar se je vsedla tudi njegova žena na voz, — da, bila je to njegova žena — njegova Milo! Moški jo je objel — Apraskin je videl, kako se je nežno stisnila k njemu — ha, ni dvoma, mislila je, da je to njen mož, — nato pa —

Moški na vozu počasi z bičem, konj potegne...

Apraskin pospeši korak, skoči k vozu in se obesi na njega. Tako viseč se odpelje skupno s svojo ženo in svojim bratom v gozd.

Do sedaj ni spregovorila Milo

Dekleta in žene!

Ker se blago drži, zato vam svetujem, da si izberete fino, moderno in čisto volneno "Sterling" suknjo ali Fur Coat, prej ko mogoče, direktno iz tovarne in to po velikih nižjih ceni, kakor kje drugje.

Prosim, oglasite se, ali telefonirajte, da vas peljem naravnost v tovarno, kjer si lahko izberete fino in trpežno suknjo po vaši volji in ceni. Če naročite suknjo, plačate nekoliko takoj in drugo pozneje. Se vam priporoča

Benno B. Leustig
1034 ADDISON ROAD
ENDicott 3426

Vstavite se v gostilni "Ljubljana" na Veliki jezerski razstavi.

FRANK ZAKRAJŠEK

Slovenski pogrebnik

1105 NORWOOD RD. ENDicott 4735

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5811

z mladim knezom niti besedice. Pavel je z eno roko držal uzdo, z drugo pa je objel Milo! Moški jo je objel — Apraskin je videl, kako se je nežno pritisnila k njemu.

Naenkrat je opazila nekaj, kar jo je zelo presenetilo. Občutila je nekakšen vonj, vonj vijolic, katerega ni pri Apraskinu nikdar prej opazila.

To je bil vonj parfuma, s katerim si je moj brat prepočil perilo.

(Dalje prihodnjič)

DR. L. A. STARCE
pregled oči
Ure: 10-12, 2-4, 7-8
6411 ST. CLAIR AVE.

Naprodaj

Sveži sodi od žganja za vino se prodajo poceni.

Buckeye Cooperage Co.
2500 E. 33 St.
MA 5651

Iščem stanovanje

Stanovanje spodaj s 4 sobami s kopalnico in garažo, v bližini od East 152nd St. do London Road, oziroma okoli starega Collinwooda; — V družini so samo dve osebi. — Kdor ima kaj primernega, naj se oglasi na 15716 Holmes Ave., spodaj.

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

The 7
Kraft
Cheese
Spreads

now in new-design
Swankyswig glasses!

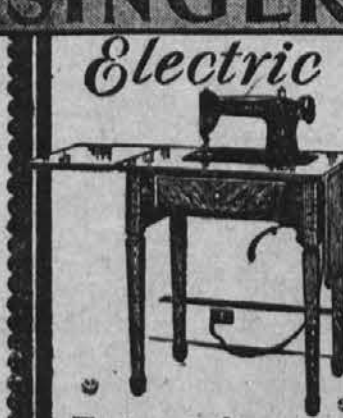
Sparkling glasses strewn with bright stars... the new Swankyswig. You'll want to collect a whole set. And while you're doing it, get acquainted with all seven of the delicious Kraft Cheese Spreads. They're marvelous for sandwiches, salads and appetizers.

"O, Gee!—
Grandma's
Walking
Downstairs—"

Sold by
Druggists
Use
WELDONA
Tablets
Write for FREE, fully illustrated 24-page book, "History of RHEUMATISM," with chapter discussing causes of rheumatism, to
WELDONA CORPORATION
Desk 7, Atlantic City, N. J.

DeLuxe SINGER Electric

The greatest achievement in the design and construction of fine sewing machines. When closed the machine is entirely concealed, making a beautiful console table. See it on display at

SINGER
Erasmus Gorshe
1030 East 66th Place
Corner St. Clair
HEnd. 4245

PASSI

SE NADALJUJEJO

d o 18. oktobra

Še za dva tedna bo sedajna vozšina v veljavi. To vključuje tedenske, Solske in Nedeljske pases, 2c šolsko vozšino, 3c in 5c Zone vozšino kakor tudi sedajno vozšino na tikete in v gotovini. Med tem časom do 18. oktobra bo mestna zbornica določila izpembe, da se lahko krije večje izdatke ki jih ima družba sedaj ko so zvišane plače delavcev.

"PASS" ZA SLEPCE se nadaljuje

Ta posebni pass ne bo izprmenjen z novimi cenami. Oseba, na katero je pass namenjen se lahko vozi na vseh vrstnih karah in motornih vozilih (samo na express ne) ali jih spremlja od osebe, ki plača vozšino. Prošnje za ta pasese se sprejemajo pri Cleveland Society for the Blind, 2275 East 55th Street, kjer dobite vse nadaljnje informacije.

Kako lahko plačate za shrambo vaše suknje iz kožuhovalne

Mrzla jutra vas opominjajo, da boste morali kmalu dobiti vaše suknje iz shrambe. Tudi je načrt kako lahko plačate za shrambo. Vozite se v mesto na karah in busih za pet tedne in prihranite na paragasolinu in stroških za parkiranje toliko, da boste lahko imeli vašo suknjo iz shrambe kakor tudi, da boste plačali za shrambo in mala popravila na nji. Kare in busi niso dodeljejo varno, udobno in ekonomično skoro iz vsakega kraja Clevelanda direktno do trgovskih in gledaliških centrov.

Samo še pet dni, da obiščete razstavo

Suknje drugih razstav katere, da več ljudi obišče razstavo zadnje dni. Brez dvoma so podaljšava od 4. oktobra do 12. in večje zanimivosti zadnjih dni privabljajo veliko ljudi, ki še niso videli razstav in drugih, ki si hočejo enkrat ogledati prostore.

Vse proge Cleveland Railway družbe vodijo do ali pa blizu Public Square, samo par stopinj od glavnega vhoda razstave. East 9th-Pier praga vas pelje direktno do vhod sredi razstave.

Fare Plan EDITOR

CLEVELAND RAILWAY COMPANY

NEGLEDE NA CENO — ISTA OSEBNA POSTREŽBA

Vsako leto imamo pogrebe za razne cene-pogrebe za osebe, ki so srednjega stanu in za bogate osebe. Toda v vsakem slučaju damo isto izkušeno skrb, ravno isto postrežbo v vsakem slučaju. Edina razlika je v materijalu, ki ga izberejo. Družina sama določi koliko naj stane pogreb.

AUGUST F. SVETEK
LICENSED FUNERAL DIRECTOR
478 E. 152ND ST. KENMORE 2016